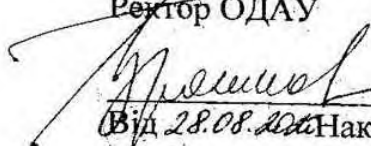

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«УХВАЛЕНО»
Вченою радою ОДАУ
Протокол № 12
від 27.08.2020р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Ректор ОДАУ

Михайло БРОШКОВ
Від 28.08.2020р. Наказ № 238-397.

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію інклюзивного навчання
осіб з особливими освітніми потребами
у Одеському державному аграрному університеті

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Одеському державному аграрному університеті (далі – Положення) визначає організаційні засади інклюзивного навчання з метою якого є створення системи комплексного супроводу навчання та навчально-реабілітаційних умов, які спрямовані на забезпечення цілісного розвитку, творчої самореалізації осіб з особливими освітніми потребами, їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках праці.

1.2. Положення розроблено на підставі:

Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. N 635.

- Декларації ООН про права людини (від 10.12.1948);
- Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю (2006, чинний від 06.03.2010);
- Конвенції ООН про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти (14.12.1960, чинний від 22.05.1962);
- Конституції України (від 28.06.1996);
- Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014);
- Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017);
- Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (від 21.03.1991);
- Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (від 05.10.2000);
- Закону України «Про соціальні послуги» (від 17.01.2019);
- Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» від (06.10.2005);
- наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 05.04.2019 № 1/9-223

«Щодо забезпечення доступності закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами»;

- листа Міністерства освіти і науки України від 05.08.2019 № 1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н.р.»;
- інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері освіти, соціального захисту та реабілітації осіб з особливими освітніми потребами, в яких регламентовано надання освітніх, медичних, соціальних та інших послуг.

Відповідно до вищенаведених документів університет забезпечує доступність і якість освітніх послуг здобувачам вищої освіти з особливими потребами з урахуванням здібностей, можливостей, бажань та інтересів кожного зі здобувачів шляхом впровадження інклюзивної освіти.

1.3. Формування умов для здобуття особою з особливими освітніми потребами якісної освіти в Університеті спрямоване на:

- поширення доступу до якісної вищої освіти з використанням сучасних інформаційних технологій;
- реалізацію індивідуального підходу до процесу навчання відповідно до особливостей і можливостей кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами;
- розширення ресурсних можливостей університету для підвищення якості навчання;
- формування у здобувачів освіти університету позитивного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами;
- забезпечення права вільного вибору факультету та форми навчання для здобуття якісної вищої освіти;
- створення спеціальних освітньо-реабілітаційних умов та системи комплексного супроводу (корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-середовищного, соціально-культурного, медичного, валеологічного, спортивно-фізкультурного,

правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного тощо);

- поєднання освітнього процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами;
- збереження і зміцнення духовно-морального, фізичного, психічного та соціального здоров'я;
- підвищення якості освітнього процесу та сприяння ефективному здобуттю професії;
- організація взаємодії університету з місцевими органами виконавчої влади, державними та недержавними установами (громадськими організаціями, фондами тощо), які працюють у сфері медико-соціального реабілітування, освіти та працевлаштування осіб з інвалідністю.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Прийом на навчання осіб з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до Правил прийому до Університету.

2.2. На початку навчального року на випускових кафедрах вивчають контингент здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які зараховані на перший курс, а також отримують інформацію з Приймальної комісії Університету про наявні порушення функцій та особливі потреби в процесі навчання.

2.3. Навчання осіб з особливими освітніми потребами проводиться відповідно до навчальних планів зі спеціальності за умови їх адаптації до наявних в Університеті ресурсів та можливостей виконувати навчальний план.

2.4. В окремих випадках, з урахуванням індивідуальних характеристик здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, можливе навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком. Індивідуальний графік надається ректором Університету на підставі заяви студента за наявності рекомендацій медичних установ.

2.5. Організація освітнього процесу для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в Університеті передбачає:

- створення інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення в разі необхідності розумного пристосування;
- забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та інші);
- забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації освітнього процесу;
- застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;
- приведення території Університету, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил (зокрема ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти», ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»);
- розроблення особистісно орієнтованих навчальних планів, програм;
- розроблення методичних рекомендацій, методичних посібників щодо психолого-педагогічних особливостей організації навчання, створення передумов для соціалізації здобувачів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії;
- розроблення критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів з особливими освітніми потребами;
- забезпечення спеціальними підручниками та наочно-дидактичними матеріалами з урахуванням контингентів здобувачів з особливими освітніми потребами;

- спеціальна підготовка і перепідготовка персоналу для роботи зі здобувачами з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання;
- спеціальна підготовка консультантів психологічних консультацій з питань навчання здобувачів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання;
- запровадження системної організаційно-методичної, консультативно-роз'яснювальної роботи серед керівників структурних підрозділів, науково-педагогічного складу, навчально-допоміжного персоналу, студентства щодо забезпечення прав здобувачів з особливими освітніми потребами на освіту.

Ректор на підставі письмового звернення здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків чи інших законних представників, а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, створює інклюзивну групу.

Створення інклюзивної групи та припинення її діяльності здійснюється на підставі наказу ректора.

Гранична чисельність здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів вищої освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в ОДАУ введено в дію в положенні про супровід про забезпечення доступності та супровід осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення в ОДАУ.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

3.1. З метою організації інклюзивного навчання в Університеті в межах існуючої штатної чисельності може створюватися спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу.

3.2. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу діє на підставі цього Положення та статуту Університету.

3.3. Керівник і штатні працівники спеціального навчально-реабілітаційного підрозділу призначаються та звільняються наказом ректора Університету.

3.4. До складу групи психолого-педагогічного супроводу залучаються науково-педагогічні працівники Університету, представники адміністрації Університету та інші фахівці за потреби.

3.5. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або група психолого-педагогічного супроводу виконує такі завдання:

- співпрацює із структурними підрозділами Університету щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;
- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників Університету та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;
- консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним працівникам Університету щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими

об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- формує толерантне ставлення до здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в Університеті, проведення адаптаційних, інформаційних та консультаційних заходів;

- організовує проходження практики здобувачів з особливими освітніми потребами на підприємствах, в установах та організаціях з урахуванням їхніх потреб;

- організовує участь здобувачів з особливими освітніми потребами в роботі студентських наукових товариств університету;

- залучає здобувачів з особливими освітніми потребами до наукових заходів, конкурсів студентських наукових робіт, опублікування результатів наукових досліджень у наукових виданнях;

- залучає здобувачів з особливими освітніми потребами до міжнародних програм, зокрема, академічної мобільності;

- організовує та залучає здобувачів з особливими освітніми потребами до участі у творчих конкурсах, заходах, фестивалях;

- залучає здобувачів з особливими освітніми потребами до спортивних секцій, спортивних змагань, параолімпійського руху;

- пропагандує професійних, наукових, творчих та спортивних досягнень людей з особливими освітніми потребами, зокрема здобувачів, випускників та співробітників університету;

- індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується таким здобувачем освіти та затверджується ректором.

4. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

4.1. Фінансування інклюзивного навчання та навчально-реабілітаційного процесу в Університеті користується переважним правом фінансування навчально-реабілітаційної роботи з коштів загального фонду державного бюджету, Фонду соціального захисту інвалідів, органів місцевого самоврядування та інших джерел згідно з чинним законодавством.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Одеському державному аграрному університеті затверджує Вчена рада університету. Положення вводиться в дію наказом ректора університету.

5.2. Зміни та доповнення до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Одеському державному аграрному університеті затверджує Вчена рада університету.

УЗГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

«26».08.2020

 Ірина МАЛЕЦЬКА

Юрисконсульт

26.08.2020

 Клара МАРЧЕНКО

Голова студентської ради

«26».08.2020

 Настасья КРОПИВКА